

חַת־ת לַיּוֹם רַבִּיעִי פְּרָטִית בַּא ג' שְׁבַט, ה'תשפ"ג - שְׁנַת הַקְּהֵל

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמֵשׁ / רַבִּיעִי עִם רִשׁוֹנֵי

מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מְזַהֲרִים אֶת פְּרַעֲהַ עַל מַכַּת בְּכוֹרוֹת וְאוֹמְרִים לוֹ שְׂאֲחָרֵי הַמִּכָּה הַזֹּאת, פְּרַעֲהַ בְּעַצְמוֹ יִשְׁלַח אוֹתָם מִמִּצְרַיִם! ה' נוֹתֵן לַיהוּדִים מִצְוָה כְּדֵי שֶׁבְּזִכְוֹתָה יִגִּיעַ לָהֶם לְצֵאת מִמִּצְרַיִם. הֵם צְרִיכִים לְקַחֵת כֶּבֶשׂ לְקָרְבַּן פֶּסַח וְלִמְרוּחַ חֶלֶק מֵהַדָּם שֶׁלוֹ סָבִיב הַדֶּלֶת שֶׁלָּהֶם. ה' יִפְסַח (יְדַלֵּג) עַל הַבְּתָרִים הָאֵלֶּה כִּשְׁהוּא יַהְרֹג אֶת הַבְּכוֹרוֹת. מֵאַחַר יוֹתֵר, הַיּוֹם הַזֶּה נִקְבַּע לְחַג הַפֶּסַח!

מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עֲדִין עֹמְדֵי לִיד פְּרַעֲהַ, וְאוֹמְרֵי לוֹ מַה שֶּׁה' עוֹמֵד לַעֲשׂוֹת לוֹ בַּמִּכָּה הַבֹּאֵה, ה' בְּעַצְמוֹ, יִתֵּן אֶת הַמִּכָּה וְלֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ!

"בְּדִיּוּק בְּחֻצוֹת הַלַּיְלָה, ה' יַעֲשֶׂה שֶׁכָּל הַבְּכוֹרוֹת, הַבְּנִיִּים, בְּמִצְרַיִם יָמוּתוּ. (מֹשֶׁה אָמַר לְפְרַעֲהַ שֶׁזֶּה יִקְרָה בְּעֶרְךָ בְּחֻצוֹת, כְּדֵי שֶׁפְּרַעֲהַ לֹא יוּכַל לִוְמַר שֶׁה' חָס וְשָׁלוֹם מִשְׁקַר אוֹ שֶׁהִשְׁעוֹן שֶׁלוֹ לֹא בְּסֻדְרִי!). יִשְׁמַע קוֹל כְּבִי חֶזֶק בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם, כֹּל כֹּף חֶזֶק שִׁיִּפְחִיד אֶת כָּל הַבְּלָבִים! אֲבָל שׁוֹם כָּלֵב לֹא יוּכַל לְהַזִּיק לַיהוּדִים "וְלִכָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִחַרֵץ כָּלֵב לְשׁוֹנוֹ".

"הַמְּשֻׁרְתִּים שְׁלֶךְ" (מֹשֶׁה הִתְכַּוֵּן לְפְרַעֲהַ בְּעַצְמוֹ אֲבָל אָמַר מְשֻׁרְתִּים, מִתּוֹךְ כְּבוֹד) "יָבוֹאוּ וַיֹּאמְרוּ לִי שֶׁכָּל הַיְהוּדִים צְרִיכִים לְצֵאת מִמִּצְרַיִם, וְאַנְחֵנוּ נֵצֵא!"
מֹשֶׁה עֲזַב אֶת אֲרְמוֹנוֹ שֶׁל פְּרַעֲהַ, עֲצוּב מִכֹּף שֶׁלְפְּרַעֲהַ הִיָּתֵה חֲצָפָה גְדוֹלָה לִוְמַר שֶׁהֵם לֹא יִחְזְרוּ אֵלָיו.

קָרְבַּן פֶּסַח

בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ נִיסָן, ה' הִרְאָה לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת הַיָּרֵחַ הַמִּתְחַדֵּשׁ. ה' אָמַר לְמֹשֶׁה שֶׁזֶּה יִהְיֶה הַחֹדֶשׁ הַרֵאשׁוֹן בְּלוּחַ הַשָּׁנָה הַיְהוּדִי.

הַיְהוּדִים הָיוּ צְרִיכִים מִשְׁהוּ שֶׁבְּזִכְוֹתוֹ יִגִּיעַ לָהֶם לְצֵאת מִמִּצְרַיִם, הַיְצִיָּאָה עוֹמֵדֵת לְהִתְרַחֵשׁ בְּקָרוֹב מֵאֲדָ! לָכֵן ה' נָתַן לַיהוּדִים 2 מִצְוֹת לְקִיָּם, - קָרְבַּן פֶּסַח - בְּרִית מִיָּלָה.

בְּיוֹם י' בְּנִיסָן, כָּל מִשְׁפַּחָה יְהוּדִית צְרִיכָה לִבְחֹר שֶׁהָ צֶעִיר אוֹ כֶּבֶשׂ לְקָרְבַּן. עַל יְדֵי שִׁיבִיאוּ אֶת הַצֹּאן לְקָרְבַּן, הֵם יִרְאוּ שֶׁהֵם לֹא מֵאֲמִינִים בְּעִבּוּדָה הַזֶּה שֶׁל מִצְרַיִם (הַמִּצְרַיִם הִתְפַּלְּלוּ לְכַבְּשִׁים!). הֵם צְרִיכִים לוֹדָא שֶׁהַכֶּבֶשׂ מִסְפִּיק גְּדוֹל כְּדֵי שֶׁלְכַלֵּם יִהְיֶה "כְּזִית" (חֲתִיכָה בְּגֹדֶל שֶׁל זֵית גְּדוֹל) אֲבָל מִסְפִּיק קָטָן שֶׁלֹא יִשְׁאָרוּ מִמֶּנּוּ שְׂאֲרִיּוֹת (אִם יֵשׁ שְׂאֲרִיּוֹת מֵהַבֶּשֶׂר, הֵם יִצְטָרְכוּ לְשׁוֹרֵף אוֹתָם). אֲפָשֶׁר לְהִתְאַחַד

בקבוצות אם המשפחה מדי קטנה. לבהמה אסור שיהיה שום מום, שום פצע או אבר חסר. ביום י"ד ניסן, אחר הצהריים, היהודים צריכים לשחוט את הבהמה שלהם ולמרוח חלק מהדם על המשקוף ועל המזוזות של דלתות ביתם. הם צריכים לבשל את הבהמה באש, ולאכל את הבשר עם מצה ומרור, באשר הם נועלים את נעליהם, ומוכנים ליציאה!

ה' יהרג את כל הבכורות, אבל הוא יפסח (ידלג) על הבתים שיהיה עליהם את סימן הדם על הדלתות, ולא יהרג אף אחד בבית הזה.

היום הזה, ט"ו ניסן, יהיה לחג הפסח והיהודים ישמרו אותו כיום טוב לתמיד. למשך שבועה ימים הם יאכלו מצות ולא יאכלו חמץ, או אפלו לא יחזיקו חמץ בביתם.

תהלים / יום ג' לחדש פרקים י"ח - כ"ב

בפרק י"ט, ישנו פסוק המדבר על התורה: "תורת ה' תמימה, משיבת נפש". – התורה של ה' היא שלמה, וגורמת לנשמה להרגיש טוב.

האדמו"ר הזקן משתמש בפסוק הזה כדי להראות מפני מה הוא שמח כשחסידיים למדו את כל השם (משניות וגמרא) בהרבה מקומות במהלך השנה. כשהתורה היא תמימה – משלמת (כשכל התורה נלמדת בשלמות) זה משמח את הנשמה!

תניא / לקוטי אמרים פרק י"ט (ג' שבט שנה פשוטה)

היום לומדים שהחכמה של היהודי היא בטול שלא מאפשר ליהודי לעבור עברה. הסבה היחידה שאדם עובר עברה היא אם הוא אפשר לרוח השטות לשים את החכמה בגלות.

למדנו אתמול בתניא שהנשמה היא כמו נר, שהלהבה שלו תמיד שואפת לעלות למעלה. הנשמה גם רוצה תמיד להתעלות ולהתחבר לה'. לא הגיוני כל כך עבור הנשמה לרצות זאת בגלל שככל שתתקרב לה', היא תהפך להיות חשוכה פחות! ועם כל זה הנשמה בכל זאת רוצה ושואפת לכך. למדנו קודם בתניא שהדבר מגיע מחלק "החכמה" שבנשמה.

בחלק החכמה של הנשמה, ה' אינו מסתתר כל כך. היותו וה' מרגש יותר, הדבר גורם שלנשמה יהיה בטול. בטול הכונה שאין לאדם רצון משל עצמו אלא רוצה רק למלא את הכונה של ה' איזו שלא תהיה.

זהו בעצם ההבדל בין קדשה לבין לעמת זה, לקדשה יש בטול לה' ואלו הקלפה יש לה רצון פרטי משל עצמה שמניע אותה. אם היהודי מאפשר לנפש הבהמית שלו לשלוט על הגוף, ולשכנע אותו לעבור עברות, הוא אינו מתנהג בבטול לה'. החכמה שבנשמה, נשלחת לגלות, נחבאת. אפילו שהיא נמצאת היא לא פעילה. היא רק תתעורר ותשתמש בכח העצום שלה באשר יהודי יבחין שהקשר שלו עם ה' נמצא בסכון משמעותי.

לכן אהבה זו נקראת אהבה מסתרת, בגלל שהאהבה הזו, שמגיעה מהחכמה שבנשמה, יכולה להיות לפעמים נסתרת! וזה יוצר את האפשרות שהיצר הרע ישכנע מישהו לעבור עברה. משהו נגד רצון ה' שזו שטות אמיתית!

היום יום / ג' שבט

היום לומדים על הדפסת ספרי תורה אור ולקוטי תורה.

תשע שנים אחרי הסתלקותו של האדמו"ר האמצעי, הצמח צדק הדפיס את מאמרי האדמו"ר הזקן בפעם הראשונה.

במכתב מהיום (ג' שבט ה' תקצ"ז) ה"צמח צדק" כותב על הספר הזה, הנקרא "תורה אור". בספר הזה יש את המאמרים של האדמו"ר הזקן על חמש בראשית ושמות (ועל כמה חגים וימים טובים).

במכתב, ה"צמח צדק" גם כותב על כך שהחלק השני של הספר, שבעז"ה ידפס בהמשך עם המאמרים על החמשים האחרים, שיר השירים ועוד חגים וימים טובים. למרבה הצער, עברו עוד 11 שנים! עד שהחלק השני הדפס!

למה זה לקח כל כך הרבה זמן?

הממשל הרוסי היה מאוד אכזרי ליהודים, והיו הרבה רשעים שם שלא רצו שהיהודים ילמדו תורה. אחד הדברים שהם עשו היה לסגור הרבה בתי דפוס יהודים, כולל בית הדפוס בקאפוסט, ששם הדפס הספר "תורה אור". ועל כן, לא יכלו להדפיס ספרים חדשים של תורה.

החלק השני הדפס לבסוף בשנת ה'תרת, בעיר אחרת- זיטומיר. במקום לקרא לו "תורה אור חלק ב" הוא קבל שם שונה "לקוטי תורה"..

במכתב של ה"צמח צדק" הוא מקשר בין שמו של האדמו"ר הזקן לחסידות שמלמד. שמו של האדמו"ר הזקן שניאור מרוב מהמלים שני - אור. הגימטריה של המילה אור פעמים היא 414. זו גם הגימטריה של המילה "ואהבת". האדמו"ר הזקן בכתבי החסידות מלמד אותנו איך לאהב את ה' - "ואהבת".

ספר המצוות / מצוות לא תעשה רס"ה

המצוה היומית, **מצוות לא תעשה רס"ה**, היא שאסור לנסות למצוא דרך לקבל לרשותנו משהו שאנו מקנאים בו ושיך לאדם אחר.

אם רואים למשל קלמר חדש אצל חבר, ומקנאים בו, אסור לקנות אותו ממנו אפילו תמורת 100 ₪. אסור לנסות לשכנע אותו "שלי טוב יותר, ולכן כדאי להתחלף", ואסור לומר לאדם אחר לשכנע אותו לתת לי או למכור לי את הדבר.

רמב"ם / הלכות גזלה ואבדה פרקים ז', ח', ט'

ברמב"ם היום לומדים ביצד גזלן יכול לכפר על מה שעשה.

פרק ז'- מלמד את ההלכות ביצד אדם עושה תשובה על כך שנשבע שבועת שקר בבית הדין שהוא אינו חייב כסף לאדם אחר. כאשר הוא מכחיש את האמת, עליו לשלם חזרה את הסכום עליו שקר בתוספת חמש מהסכום.

פרק ח'- מסביר מה גזלן צריך לעשות אם האדם ממנו גזל נפטר. ההלכות שונות אם האדם גזל מגר צדק.

פרק ט'- מפרט את ההלכות על עשית תשובה עבור מכירת שדה גזול. לומדים מה קורה אם השדה התקלקל, נמכר או נלקח על ידי המלך.

זרכי החסידות / הכנה ל"י שבט

היום, ג' שבט הוא בדיוק שבוע לפני י' שבט! ביום הזה בשנת תשנ"ב - השנה האחרונה בה זכינו לשמוע שיחות מהרבי, הרבי אמר משהו שהדהים את החסידים: הרבי אמר "איך אנחנו יכולים להבין את הדרך של ה', שהאדמו"ר הקודם, שכל חייו היו למען למוד והפצת החסידות, הייתה לו מחלה

שְׁגֵרָמָה לֹו קָשִׁי בְּדַבּוּר?"

הַרְבֵּי אָמַר שְׁאֶפִּילוּ שְׂזָה לֹא מִשְׁהוּ שְׁאֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהַבִּין, דָּבָר אֶחָד אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְלַמֵּד מִזֶּה בְּדִיוֹק כְּמוֹ שְׁמִשָּׁה רַבֵּנוּ נִזְקֵק לְעֲזָרְתוֹ שֶׁל אֶהְרֹן כְּדִי שִׁיזְבֹּר עֲבוּרוֹ, כִּיּוֹן שֶׁהִיא לֹו קָשָׁה. הַחֲסִידִים, צְרִיכִים לְהִיּוֹת הַ"אֶהְרֹן" שֶׁל הַרְבֵּי- הַ"פֶּה" שֶׁל הַרְבֵּי, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד חֲסִידוֹת לְאֲנָשִׁים אֲחֵרִים. כְּמָה חֲדָשִׁים אַחַר כֵּן, הַחֲסִידִים הַבִּינוּ שֶׁהַרְבֵּי אָמַר לָנוּ בְּעֶצֶם עַל הַשְּׁלִיחוֹת לְהִיּוֹת הַ"פֶּה" שֶׁל הַרְבֵּי, כְּדִי לְלַמֵּד חֲסִידוֹת לְכָל הָעוֹלָם עַד בִּיאַת מָשִׁיחַ, שֶׁנִּזְכָּה שֶׁהַרְבֵּי בְּעֶצְמוֹ יִלְמַד אוֹתָנוּ.

תַּפְלָה / וְלַמְלֻשִׁינִים (חֵלֶק ב')

מִקְדָּשׁ לְעַלְוֵי נִשְׁמַת סַבְתָּנוּ הָאֱהוּבָה נַחְמָה צִיפָה בַּת ר' שְׁמַעְיָה ע"ה גוֹדְמָן

בְּהַיּוֹם יוֹם שֶׁל כ"ו טֵבֵת, לוֹמְדִים מִשְׁמַעוֹת עֲמוּקָה יוֹתֵר שֶׁל בְּרַבְת "וְלַמְלֻשִׁינִים". בְּבִרְכָה זוֹ מְבַקְשִׁים מֵה' שִׁיִּצִּיל אוֹתָנוּ מִכָּל הַדְּבָרִים הֵלֹא טוֹבִים שֶׁהֵם קִלְפָה.

ה' בְּרָא אֶת הָעוֹלָם עִם קִדְשָׁה וְקִלְפָה. מֵה שְׁמִקְרַב אֶת הַיְהוּדִי לֵה' זוֹהִי קִדְשָׁה וְהַקִּלְפָה הִיא כָּל מֵה שְׁמַנְסָה הַהֶפֶךְ

מְבַקְשִׁים מֵה' לֹא לְאַפְשֵׁר לְקִלְפָה לְהַקְשׁוֹת עֲלֵינוּ. מְבַקְשִׁים מֵה' לְהַשְׁמִיד אֶת הַקִּלְפָה בְּשְׁלוֹשׁ דְּרָכִים שׁוֹנוֹת. דְּרָךְ כְּנֶגֶד כָּל קִלְפָה טְמֵאָה, אֵלוּ הַקִּלְפוֹת שֶׁצָּרִיךְ לְמַחוֹת לְחִלוּטֵינוּ: "תַּעֲקֹר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר".

אוּלַם יֵשׁ סוּג נוֹסֵף שֶׁל קִלְפָה שְׁמַנְסָה לְהַרְחִיק אֶת הַיְהוּדִי מֵה', אֲבָל יְכוּלָה בְּקִלוֹת לְשַׁמֵּשׁ גַּם לְקַרֵּב אֶת הַיְהוּדִי לֵה'.

מִרְבִּית הַדְּבָרִים הַגְּשָׁמִיִּים בְּעוֹלָם מְרַכְּבִים מֵהַקִּלְפָה הַזֶּה, כְּמוֹ מַאֲכָלִים וּמִשְׁחָקִים. אִם לֹא מִשְׁתַּמְּשִׁים בָּהּ לְדְבָרִים טוֹבִים, הִיא חֵס וְשָׁלוֹם יְכוּלָה לְהַרְחִיק אֶת הַיְהוּדִי מֵה'. אֲבָל אִם מִשְׁתַּמְּשִׁים בָּהּ לְדְבָרִי מְצוּהָ אוֹ כְּדִי לְעֲזוֹר לְעַבּוֹדַת ה', הֵם יְכוּלִים לְהַפְּךְ לְקִדְשָׁה וְלְקַרֵּב אֶת הַיְהוּדִי לֵה'.

בְּבִרְכַת "וְלַמְלֻשִׁינִים" מְבַקְשִׁים מֵה' שִׁיִּכְרִיחַ אֶת הַקִּלְפָה הַזֶּה לְעֲזוֹר לָנוּ לְעֲשׂוֹת אֶת הַדְּבָר הַנִּכּוֹן.. אוֹמְרִים "וּתְכַנִּיעַ" – שֶׁה' יַעֲזֹר שֶׁהַקִּלְפָה הַזֶּה תִּכְנַע וְתַעֲזֹר לָנוּ בְּקִדְשָׁה.

הִיּוֹת וּמְדַבֵּר כָּאֵן עַל שְׁנֵי סוּגִים שֶׁל קִלְפוֹת מְפָסִיקִים הַפְּסָקָה קֵלָה בֵּין "וּתְמַגֵּר" לְבֵין "וּתְכַנִּיעַ".

גְּאֻלָּה וּמָשִׁיחַ / הַצְּפִיָּה לְמָשִׁיחַ

מִקְדָּשׁ לְעַלְוֵי נִשְׁמַת סַבְתָּנוּ הָאֱהוּבָה מֵרַת מְרִים צִימְעַל בַּת הַרְב יוֹסֵף בְּרוּךְ עַלְיוֹ הַשְּׁלוֹם פְּרִיזְמָן

הַחִיד"א מֵבִיא אֶת הַנְּאֻמָּה בְּמִדְרָשׁ יִלְקוּט שְׁמַעוֹנִי עַל הַצְּפִיָּה לְמָשִׁיחַ. נְאֻמָּה שֶׁבְּזָכוֹת הַצְּפִיָּה נִזְכָּה לְבִיאַת הַמָּשִׁיחַ. הַדְּבָר עוֹזֵר לְהַבִּין אֶת בְּרַבְת "אֶת צֶמַח דָּוִד עֲבָדְךָ" שֶׁבְּתַפְּלַת שְׁמוֹנָה עָשָׂרָה. מְבַקְשִׁים מֵה' שִׁיִּבִּיא אֶת מָשִׁיחַ "כִּי לִישׁוּעַתְךָ קוִינּוּ כָּל הַיּוֹם", כִּי אָנוּ מְקוּיִם לְמָשִׁיחַ כָּל הַיּוֹם.

לֹא מְסַתְּפִיקִים בְּאִמְרָה לֵה' שְׁרוּצִים אֶת מָשִׁיחַ כָּל כֵּן, אוֹמְרִים לֵה' שְׁאֶפִּילוּ אִם לֹא מְגִיעַ לָנוּ מָשִׁיחַ מֵאִיזוֹ סִבָּה שְׁלֹא תִהְיֶה, מְגִיעַ לָנוּ מָשִׁיחַ בְּגִלְל שְׁקוּינּוּ וְצִיפִינוּ לֹו כָּל הַזְּמַן שִׁיִּגִיעַ.

(הַתּוֹעֲדוּיוֹת מ"ו חֵלֶק א' עַמּוּד 256)